VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 30)

z dnia 12 lipca 2012 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 30)

12 lipca 2012 r.

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, obradująca pod przewodnictwem posła **Stanisława Żelichowskiego (PSL)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie informacji rządu na temat skutków społecznych i gospodarczych wdrażania przez Polskę postanowień „Pakietu klimatycznego”;

– pierwsze czytanie komisyjnego projektu uchwały w sprawie racjonalnego wdrażania polityki klimatycznej (druk nr 499);

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Beata Jaczewska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska wraz ze współpracownikami, **Małgorzata Mika-Bryska** zastępca dyrektora Departamentu Energetyki oraz **Zbigniew Kamieński** zastępca dyrektora Departamentu Przemysłu i Innowacji Ministerstwa Gospodarki, **Ewa Majewska** naczelnik wydziału w Ministerstwie Finansów, **Małgorzata Skucha** wiceprezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wraz ze współpracownikami, **Alicja Gruszecka** doradca techniczny w Najwyższej Izbie Kontroli, **Ilona Jędrasik** rzecznik ds. politycznych Koalicji Klimatycznej oraz **Marek Gromiec**, **Dariusz Gronek**, **Stanisław Speczik** i **Piotr Paschalis-Jakubowicz** stali eksperci Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Bogusława Kram, Krystyna Pająk, Piotr Wołejko** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Dariusz Dąbkowski** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Rozpoczynamy obrady. Witam panie posłanki, panów posłów. Witam panią minister Jaczewską wraz ze współpracownikami. Witam panią prezes, która, jak zwykle, jest z nami. Witam przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli. Proszę wszystkich państwa, łącznie z ekspertami, przybyłych na to posiedzenie Komisji, aby czuli się bardzo serdecznie przywitani.

W porządku obrad mamy dwa punkty. Pkt I – rozpatrzenie informacji rządu na temat skutków społecznych i gospodarczych wdrażania przez Polskę postanowień „Pakietu klimatycznego” i pkt II – pierwsze czytanie komisyjnego projektu uchwały w sprawie racjonalnego wdrażania polityki klimatycznej (druk nr 499).

Czy do porządku obrad są uwagi? Nie ma. Porządek obrad został przyjęty. Dodam, że protokół z poprzedniego posiedzenia Komisji został przyjęty, wobec niewniesienia do niego uwag.

Jeżeli chodzi o pkt I porządku obrad, to jest on wynikiem inicjatywy Klubu Parlamentarnego Sojuszu Lewicy Demokratycznej, zmierzającej ku temu, by poszerzyć porządek obrad właśnie o taki temat. Pani marszałek skierowała ten temat do rozpatrzenia w Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Czy jest przedstawiciel wnioskodawców, który chciałby jeszcze doprecyzować pytania? Jeżeli nie, to oddamy głos pani minister, bo na temat skutków społeczno-gospodar-

czych będziemy mogli dyskutować nawet bez dodatkowych pytań. Nie ma przedstawiciela wnioskodawców.

Bardzo proszę – pani minister.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska Beata Jaczewska:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Szanowne panie i panowie posłowie. Po raz kolejny mam przyjemność prezentować informację na temat skutków społecznych i gospodarczych wdrażania przez Polskę postanowień pakietu klimatyczno-energetycznego. Chcę przypomnieć, że na tzw. pakiet składa się kilka aktów prawnych. Przede wszystkim dyrektywa unijna w sprawie wspólnotowego handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, decyzja w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do 2020 r. zobowiązań wspólnotowych dotyczących redukcji gazów cieplarnianych tzw. decyzja non-ETS, dyrektywa w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz dyrektywa w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych. To są te akty prawne, które tworzą pakiet klimatyczno-energetyczny.

Natomiast pakiet klimatyczno-energetyczny realizuje z kolei polityczne cele „3x20", które zostały przyjęte przez Unię Europejską na posiedzeniu Rady Europy w marcu 2007 r. i dotyczą zwiększenia efektywności energetycznej o 20%, zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych o 20% i zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych o 20%. To są te ramy prawne, w których się poruszamy.

W chwili obecnej jesteśmy na takim etapie wdrażania, iż od 1 stycznia 2013 r. ma zacząć funkcjonować system *aukcjoningu*. Czyli uprawnienia do emisji CO_2 będą swobodnie kupowane i sprzedawane na aukcjach, nie będą już przyznawane jako bezpłatne. To jest ten moment prawny, w którym jesteśmy.

Jeżeli chodzi o skutki społeczne i gospodarcze, to wydaje się, że rzeczywistość pakietu klimatyczno-energetycznego powoduje, czy też wymusza, przyspiesza rozwój gospodarczy w kierunku niskoemisyjnym. Zapewniam, że prowadzone są prace celem wybrania najlepszych i najbardziej efektywnych kosztowo instrumentów, które pomogłyby, czy też ukierunkowały odpowiednio wzrost gospodarczy. Z drugiej strony – realizując te czysto środowiskowe wymogi pakietu klimatyczno-energetycznego – prowadzone są też działania celem łagodzenia skutków gospodarczych polegających, tak naprawdę, na przepływach w sektorach zatrudnienia. To jest, co do zasady, cały czas prowadzone.

Mogę dodać, z informacji najbardziej bieżących, że jesteśmy tuż przed decyzją Komisji Europejskiej w sprawie wniosku derogacyjnego. Mam nadzieję, że w najbliższych dniach będziemy mieli informacje w zakresie darmowych uprawnień dla elektroenergetyki. To też będzie informacja, która na liczbach pokaże, jaka pula bezpłatnych uprawnień umożliwia sektorowi elektroenergetycznemu bardziej elastyczne dostosowanie się do wymogów pakietu. Może tyle, tytułem wstępu.

Oczywiście jestem do dyspozycji pana przewodniczącego i państwa posłów.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Bardzo dziękuję pani minister. Zapraszam do zabierania głosu, zadawania pytań, zgłaszania uwag. Bardzo proszę – kto z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Bardzo proszę, pan poseł Bąk.

Poseł Dariusz Bąk (PiS):

Pytania do pani minister. Jaki jest przewidywany wzrost cen energii elektrycznej w 2013 r.? Jak będzie się on kształtował przez kolejne lata, do roku 2019 r.? Ile tych bezpłatnych uprawnień do emisji zakłady energetyczne uzyskają w 2013 r.? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Dziękuję. Czy są inne pytania? Bardzo proszę, pan poseł Jędrysek.

Poseł Mariusz Orion Jędrysek (SP):

Jeśli mogłaby pani minister udzielić odpowiedzi – jak w tej chwili, w związku z wymaganiami polityki klimatycznej, kształtują się prace w zakresie bezzbiornikowego magazynowania dwutlenku węgla, czyli tzw. CCS. Co w tej chwili w Polsce się dzieje i jakie

są perspektywy? Oczywiście na takim poziomie ogólności czy szczegółów, na jakim pani potrafi w tej chwili odpowiedzieć.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Bardzo dziękuję. Czy są jeszcze pytania? Nie słyszę. Bardzo proszę panią minister o udzielenie odpowiedzi. Proszę wspomagać się współpracownikami.

Podsekretarz stanu w MŚ Beata Jaczewska:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Zacznę od pytania o CCS. Projekt ustawy jest w ostatniej fazie uzgodnień i myślę, że będzie już niedługo gotowy do przekazania parlamentowi. Ciężko mi powiedzieć, jakie są ostateczne uzgodnienia, bo jest bardzo duże osobiste zaangażowanie ministra środowiska w ten projekt. Zapewniam tylko, że jest to ostatni moment uzgodnień.

Jeżeli chodzi o wzrost cen energii byłabym wdzięczna za możliwość poproszenia o pomoc kolegów z Ministerstwa Gospodarki.

Zastępca dyrektora Departamentu Energetyki Ministerstwa Gospodarki Małgorzata Mika-Bryska:

Małgorzata Mika-Bryska – Departament Energetyki. Wolumen cen energii na rynku w dużej mierze zależny jest od aukcji, ponieważ duży wolumen kwotowany jest przez ceny na rynku otwartym. Natomiast z symulacji, z przewidywań Ministerstwa Gospodarki wynika, że jeśli chodzi o 2013 r., to podwyżki powinny być nieznaczne.

Poseł Dariusz Bąk (PiS):

Nieznaczne – to określenie dość dziwne. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Czy są jeszcze inne pytania? Pan prof. Szyszko – bardzo proszę.

Poseł Jan Szyszko (PiS):

Rozumiem, że dyskutujemy nad dokumentem Klubu Poselskiego Sojuszu Lewicy Demokratycznej, tak?

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Tak.

Poseł Jan Szyszko (PiS):

Czyli chodzi o informację rządu na temat skutków społecznych i gospodarczych wdrażania przez Polskę postanowień „Pakietu klimatycznego". W tym zakresie zostały już postawione pytania, ale ponieważ państwo już nie odpowiadacie, więc rozumiem, że nic więcej nie wiecie na ten temat. Tak to rozumiem, bo nie usłyszałem tu ustosunkowania się do uzasadnienia, które jest przy tym wniosku Sojuszu.

Jeśli chodzi o tę odpowiedź pani dyrektor „nieznaczne", to powiem, że jest ono niezwykle znaczne. Mogę zatem przypuszczać – po wypowiedzi pani minister – że nie były robione analizy skutków społeczno-gospodarczych w tym zakresie, że dopiero w tej chwili trochę się do tego przymierzacie, do tej całej sprawy. Z wypowiedzi resortu gospodarki wnioskuję, że państwo liczycie na *aukcjoning* – tylko i wyłącznie. Mimo, że w tym dokumencie jest napisane, iż te darmowe przydziały emisji to zaledwie 70%, ale gdy się przeliczy odpowiednio, czyli tzw. *benchmarki*, to jest to około 40%. Tak przynajmniej jest tu napisane. Państwo jednak nie chcecie się do tego ustosunkować.

W związku z tym, jeśli nie będzie tu dyskusji, to dobrze byłoby, aby to przeszło do dalszych etapów i wtedy będziemy dyskutowali bardziej solidnie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Dziękuję. Czy dalszych pytań nie ma? Wobec tego bardzo proszę, aby pani minister odniosła się do wypowiedzi pana prof. Szyszko.

Podsekretarz stanu w MŚ Beata Jaczewska:

Bardzo dziękuję. Pani dyrektor powiedziała o szacunkach, jakie są teraz robione. Natomiast ja chciałabym wspomnieć głos ministra gospodarki. Otóż decyzja Komisji Europejskiej, która będzie dotyczyła polskiego wniosku derogacyjnego, będzie miała bardzo

duży wpływ na szacunki cen energii. Już powiedziałam, że tej decyzji jeszcze nie ma. Mam nadzieję, że ona będzie na dniach – bo tak powinna być przez Komisję Europejską przyjęta. Wtedy, jak rozumiem, Ministerstwo Gospodarki będzie miało większą pewność zmiennych, które będą musiały być uwzględniane przy szacowaniu ewentualnego wzrostu cen energii. To jest pierwsza rzecz.

Wniosek derogacyjny to jest ten instrument, który łagodzi skutki „3x20". Przypominam, że została złożona skarga w zakresie ustalenia *benchmarków* dla przemysłów energochłonnych. To jest kolejny element, który dzisiaj jest niewiadomą. Do momentu ogłoszenia decyzji Trybunału Sprawiedliwości, nie jesteśmy w stanie określić na 100% kosztów dla przemysłów energochłonnych. Po to została ta skarga do ETS złożona, żeby *benchmark* uwzględniał specyfikę, w jakiej funkcjonuje polski przemysł.

Próbuję pokazać szereg zmiennych niepewnych na dzień dzisiejszy, gdyż wiedza z nimi związana wpływa na dzisiejszą odpowiedź odnośnie konkretnych skutków.

Jeżeli miałabym się jeszcze odnosić do dokumentu przekazanego przez wnioskodawców, to jest w nim kilka nie do końca zgodnych z prawdą sformułowań. Przede wszystkim te szacunki finansowe są, w naszej ocenie, troszkę przeszacowane. Ja rozumiem, że jakieś cyfry działają bardziej na wyobraźnię, ale to nie jest tak, że kwoty tutaj podane są zgodne z prawdą.

Nie wiem, jak bardziej jeszcze mam się odnieść. Oczywiście, mogę powtórzyć to, co powtarzam za każdym razem, iż nie jest prawdziwym twierdzenie, że rząd się zgodził na taki pakiet klimatyczno-energetyczny, jaki jest teraz. Pakiet ten był przyjmowany w procedurze większościowej i wszystko to, co zostało wprowadzone, celem złagodzenia jego skutków, należy uznać za należytą staranność rządu, która została zastosowana na czas. Tę dyskusję prowadziliśmy już kilkakrotnie, więc dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Bardzo proszę, pan poseł Szyszko.

Poseł Jan Szyszko (PiS):

Rozumiem. Pani minister, pani dyrektor mówi, że „nieznacznie wzrosną", pani – że „troszeczkę przeszacowane", a różnice są ogromne.

Pani minister, ja traktuję pani wypowiedź jako „tajemnicę negocjacyjną". To znaczy, że chcecie negocjować, bo skoro czekacie na różne decyzje, to znaczy, że jeszcze negocjujemy te wszystkie sprawy odnośnie do pakietu klimatyczno-energetycznego. Dlatego nie chcecie nam powiedzieć np. co by było, gdybyśmy nie dostali derogacji? Co by było, gdybyśmy dostali tylko 70% darmowych, a pozostałe musielibyśmy dokupić? Co by było, gdyby te 70% było przeliczone na zasadzie *benchmarków*? Rozumiem, że nie chcecie tego podawać ze względu na tajemnicę negocjacyjną. Pani minister, ja się tym zajmowałem i my tego rodzaju symulacje robiliśmy, kiedy przymierzaliśmy się do spraw rozliczenia Protokołu z Kioto. Oczywiście też było to robione w tajemnicy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Bardzo dziękuję. Czy pani minister zechce? Nie. Czy inne głosy są? Nie słyszę. Szanowni państwo, rozumiem, iż nie było żadnego wniosku, aby ta informacja nie została przyjęta, a zatem uznaję, że informacja została przedstawiona na posiedzeniu Komisji. Dziękuję. Zamykam ten punkt.

W drugim punkcie mamy pierwsze czytanie komisyjnego projektu uchwały w sprawie racjonalnego wdrażania polityki klimatycznej. Przypomnę, że na jednym z poprzednich posiedzeń debatowaliśmy na ten temat. Stworzyliśmy dokument, który był głosowany i przeszedł – z tego co pamiętam – zdecydowaną większością, przy jednym głosie wstrzymującym się. Pani marszałek, z uwagi na fakt, iż jest to projekt poselski, skierowała go do pierwszego czytania do naszej Komisji ponownie. Stąd dzisiaj mamy pierwsze czytanie. Drugie czytanie będzie prawdopodobnie – wskazują na to wszystkie znaki na niebie i ziemi – na następnym posiedzeniu Sejmu. Z mojej wiedzy wynika, że Biuro Legislacyjne ma jakieś techniczne uwagi, tak?

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Tylko redakcyjne.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Redakcyjne – bardzo proszę.

Legislator Dariusz Dąbkowski:

Szanowni państwo. Proszę też o uwagę panią minister i stronę rządową. Chodzi o nazwę „Konferencji Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie klimatu". Oczywiście samo sformułowanie jest poprawne, niemniej jednak Biuro Legislacyjne zauważyło na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych, że wyraz „konwencji" napisany jest z dużej litery. Wiem, że w przypadku konwencji jest to różnie pisane, jednak tu rekomendowałbym Wysokiej Komisji, aby ten wyraz zaczynał się od dużej litery.

I jeszcze na końcu oficjalnej nazwy tej konferencji jest skrót UNFCCC. W związku z tym, jest propozycja Biura Legislacyjnego, by też to uwzględnić. A ponadto, żeby skrót „proc." zamienić na symbol „%" – tak, jak jest powszechne przyjmowane. To tyle. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Jest zgoda na te propozycje Biura Legislacyjnego? Jest. Bardzo proszę, pan dyrektor.

Zastępca dyrektora Departamentu Przemysłu i Innowacji MG Zbigniew Kamieński:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Nie wiem, czy mogę coś tu sugerować, bo to jest projekt poselski, ale wydaje się, że tam, gdzie się powołujemy na propozycje Komisji i mówimy o Energy Roadmap 2050, to może lepiej byłoby, aby tę główną mapę drogową wymienić, albo nawet obie. To znaczy tę, która mówi o konkurencyjnej gospodarce niskoemisyjnej, bo ona obejmuje całość problematyki gazów cieplarnianych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

My nie wymieniamy wszystkich dokumentów, tylko ten dla przykładu. Równie dobrze można by wymienić inne dokumenty. Poza tym chcieliśmy, aby ta uchwała była dosyć zwięzła, stąd w takiej formule to przedstawiono. Czy są inne uwagi? Bardzo proszę, pan prof. Gromiec.

Stały ekspert Komisji prof. Marek Gromiec:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Chciałem powiedzieć, iż podczas zebrania liderów światowych, które odbywało się w zeszłym tygodniu w Singapurze, stwierdzono m.in., że problem wody będzie w tym stuleciu niewątpliwie na tym samym, o ile nie wyższym stopniu ważności, co CO_2. W związku z tym, chciałbym zasugerować, żeby w uzasadnieniu, w akapicie drugim, gdzie mamy formułowanie „Zmiany klimatu będą silnie oddziaływać na przyrodę, gospodarkę i systemy społeczne" wprowadzić po wyrazie „oddziaływać" wyrazy „na zasoby wodne" i dalej, jak jest. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Panie profesorze, wrócimy jeszcze do sprawy wody, bo to jest bardzo ważny temat. Natomiast ta uchwała dotyczy innego zakresu – konwencji klimatycznej. W związku z tym, utrzymajmy tę formułę, która jest.

Czy innych uwag nie ma? Rozumiem, że projekt uchwały został przyjęty. Posłem sprawozdawcą zostaje, jak przyjęto poprzednio, poseł Stanisław Żelichowski. Dziękuję bardzo. Na tym zakończyliśmy…

Poseł Jan Szyszko (PiS):

A wolne wnioski?

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Zakończyliśmy pkt II. A teraz pkt III – sprawy bieżące. Bardzo proszę.

Poseł Jan Szyszko (PiS):

Chciałem państwu zwrócić uwagę na jedną rzecz. Mamy dwa dokumenty dotyczące niezwykle ważnych spraw – spraw związanych generalnie z polityką, którą nazywa się „klimatyczną", ale to jest polityka gospodarcza. Równocześnie te dwa dokumenty dotyczą różnych okresów. Dokument SLD dotyczy okresu 2013-2020, natomiast dokument

przedstawiony przez pana przewodniczącego Żelichowskiego dotyczy spraw po roku 2020.

Przypominam, że kiedy była debata w Sejmie, była dyskusja i była wymiana zdań z panem premierem. Pani marszałek Kopacz nie pozwoliła mi udzielić odpowiedzi na pytania pana premiera – co było swego rodzaju niedelikatnością. W związku z tym pozwoliłem sobie udzielić odpowiedzi na wszystkie pytania pana premiera listem otwartym. Został on rozesłany do wszystkich parlamentarzystów i wszystkich środków społecznego przekazu. Ten list jest również na stronach internetowych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Stanisław Żelichowski (PSL):

Dziękujemy za list. Zapoznamy się z nim dokładnie.

Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję.